

Эхэ найхан нютагаа эд хамта мандуулаар!

БУРЯАД ҮНЭН

1921 оной
декабрийн 21-нээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

1996
ФЕВРАЛИН
27
Хабарай эхин сагаан
бар
харын 9
ВТОРНИК
гарагай 3
№38 (19378)
Газетын сэн
хэлсээтэ.

Хабарай тарилгада хэр бэлдэнэт?

НАНААГАА ЗОБОХО ЮУМЭН АЛИ ОЛОН

Сагаан харын гараха тээшэ наранай элшэ эли бодо хурса боложо, үдэрын яһалал игаажа эхилдэг гэшэ ааб даа. Мүнөө февраль харын хори гаран хоног барагдаад байхада үбэлэй үдэр заа-зааханаар хабар тээшэ эрьежэ захалхань.

Тиймэһээ маанад мэтэ таряаша зоной ерэхэ хабарай тарилгада бэлдэхэ тухай үдэр бүхэндэ хөөрэлдэхэ, али аргаар нэ энэ хүдэлмэрийг эршэмтэйгээр ябуулаха сагнай түлэг оробо.

Урда жэлүүдтэ ажахынуудай бараг шадалтай, арга боломжотой байхада, эгээл февральин һүүл багаар, маргын хээр аймаг соо хабарай тарилгада бэлдэхэ хүдэлмэрийн хэр ябуулагдажа байһаниинь шалгагдадаг, энэ талаар түрүүшын дунгууд согсологдодог бэлэй. Үнэндөө, энэ үедэ зарим түрүү ажахынууд диилэнхи олон трактор, машинууудаа заһабарилаадшы байдаг һэн.

Мүнөө тиймэ юумэн үгы. Жэшээнь, манай "Искра" колхозые абаад үзее. Хабарай тарилгын үедэ хүдэлгэхэ техникээ бэлдэжэ эхилээ болоһоор яһала үнинэй нэрэгтэйбди. Теэд бирагай газар хороогдоногүй. Энэ тэрэ юумэн дутадаад лэ урагша ябуулнагүй. Заримдаа хайшаншы гээд шиндэхын аргагүй шахуу асуудалнууд гарана. Гол түлээ мүнгэнэйл дуталдалгаана болоо ааб даа. Энээн дээрэнһээ механизаторнууднай хушан трактор, машинууудаа үдэр бүри "нособосшы"

бүтээжэрхихэ юумэн багашаг. Элэһэн, мууданан зүйлнүүдын һэлгээд табижархиха шэнэ запас хэрэгсэлнүүдэй үгы байхадань, хушануудын өөһэдөө һэльбээ боложо зобоно ха юм. Колхозой инженер-механигууд запас хэрэгсэлнүүдые бэдэржэ, иишэ тийшэ үдэр бүри гүйлгэдэнэ. Теэд хэрэгтэй юумые бэлэхэнээр абажархихань бэрхэтэй. Туйлай үнэтэй зарим деталь, частнуудые абаха дуранай мүнгэн хаанаһаа байхаб.

Тийгэжэ дабдээрэ арай гэжэл арбаад трактор заһабарилагдаа. Бэшэнэйн хэзээ бэлэн болгогдохон бурханай мэдэлэй. Юрэдөөл, арга хургыень оложо, ехэнхи юумыень өөһэдынгөө хүсөөр һэльбэжэ байгаад, заһабарилха зон аабзабди. Энэ талаар механизаторнууднай диилэнхидээ шадамар бэрхэ зон. Эндэ дүршэлтэй трактористнар И.В. Мясников, М.Г. Рыжаков, П.Ф. Зайцев, бригадир Г.Ф. Власов, МТМ-эйе даагша В.В. Колмаков гэгшэд бусад нүхэдөө дахуулан хүдэлжэ, тэдэһнээ дулдыдаха юумэ яһала хэнэ, ородонол даа. Энэ үдэрнүүдтэ, сеялкэ, анзаһан, культиватор гэхэ мэтэ түлэг заһабарилагдажа байна.

Гансашые техникэ заһабарилга бэшэ, мүн хабарай тарилгын дүтэлхэ бүри ханаа зобохо ондоошы асуудалнууд олон. Трактор, машинууудта хэрэгтэй шэнгэн түлишэ, тоһодолгын хэрэгсэлнүүдые эртэһнээ зөөжэ абаа һаа, һайн бэлэй. Теэд мүнгыень урид түлөөгүйдэ хэн тэрэниие манда

абэгты гээд үгэхэб.

Иигээд зааха дулаан болоходо, үрэнэ хурэнгээ үшөө дахин шалгаха, мууень тарилгын шанарта хургэхэ, заримыень һэлгүүлжэ абаха байнабди.

Энэ жэлдэ таряалангай үрэгжэл заахашы дээшлүүлх ээр минеральна үтэгжүүлгэ абажа, газартаа оруулаа һаамнай, һайн бэлэй. һүүлэй үедэ тэндээ үтэгжүүлгэ муртэй оруулхаяа болишоод байхаданнай үрэгжэлын муудажал байна ха юм. Нёдондо хабар паар дээрэ оройдоол 120 центнер азотно үтэгжүүлгэ оруулаа һэмди. Эндэһээ байгша ондо бараг ургаса абтаха зэргэтэй. Энэ жэлдэ яажашы һаань, үшөө 200 центнер аммиачна селитрэ худалдажа абаха һаана бии.

Ерэхэ хабарай тарилгада гэжэ нёдондо 2100 гектар паар хахалаа һэмди. Үнөөхил түлишэ, тоһондой дуталданһаа боложо, тэрэнгэнгээ заримые намартаа хүсэд зөөлэртэр элдүүлжэ шадаагүйбди. Хабартаа адагын 300 гектар паарые плоскорезүүдээр дахин элдүүлжэ тариха болодоно.

Даб дээрэ эгээл ехээр ханаа зобохо юумэн гэхэдэ, урдынхидал ади ажахынуудта хабарай тарилга үнгэргэхэдэ, хэрэгтэй шэнгэн түлишэ, тоһодолгын зүйл гэхэ мэтые үгэхэ асуудалай оройтуулагдангүй шийдхэгдээл һаань, һайн юм һэн.

А. МЯСНИКОВ,
Тарбагатайн аймагай "Искра"
колхозой ахмад агроном.

ЭМХИДХЭЛЭЙ КОМИТЕТ

Буряад Республикын Президент Л. В. Потаповай захиралтаар байгша оной мартын 18-һаа 23 болотор Москва хотодо Буряад Республикын Үдэрнүүдые үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитетдэй түрүүлэгшээр - республикын Правительствын Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. К. Агалов, түрүүлэгшын орлогшонороор Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшонор Л. Ч. Нимаева, Л. П. Табалаев гэгшэд томилогдоо.

**Буряад Республикын Президентин ба
Правительствын хэблэлэй албан.**

ЗАЛАН ХҮТЭЛБЭРИЛГЫН ЗҮБЛЭЛ

Буряад Республикын Президентын дэргэдэ залуушуулай хэрэгүүдэй, аяншалгын ба спортын хэрэгүүдэй талаар залан хүтэлбэрлгын зүблэл эмхидхэгдэн байгуулагдаа. Энэ зүблэл залуушуулай политикин, аяншалга ба спортые хүгжөөлгын гол хараа шэглэлнүүдые тодорхойлох ёһотой. Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л. Ч. Нимаевагай хүтэлбэрлэдэг зүблэлэй бүридэлдэ залуушуулай, спортын ба аяншалгын эмхинүүдэй хүтэлбэрлэгшэд, мүн хүдөөгэй болон оюутан залуушуулай түлөөлэгшэд ороно.

**Буряад Республикын Президентин ба
Правительствын хэблэлэй албан.**

ШАЛТАГААНУУДАА УРДАА БАРИНГҮЙ

Мухар-Шэбэрэй аймагай ажахынууд энэ жэлэй хабарай тарилгада бэлдэхэ хүдэлмэрээ һаянай эхилбэшье, тэрэнээ ехэ аалар ябуулаа. Мүнгэ һангай дуталдажа, хэды ехээр зобоогоошы һаань, таряашад арга хургаяа бэдэржэ, элэһэн, хушарһан узел, детальнуудаа һэльбэн шэнэлхые ородоно. Теэд энэ хүдэлмэрийе хойшонь татаха шалтагаанууд нилээд олон дайралдадаг байха юм.

Тусхайлан хэлэбэл, һаянай байдлаар аймаг дотор мэдээндэ ороһон 450 гаран тракторай, 300 гаран анзаһанай, 400 гаран сеялкэ, 300-гаад культиваторай болон бусадай оньһон түхээрлэгнүүдэй заһабарилгада ёһотой һаа, һүүдэй мэдээгээр 100 гаран трактор, 120 анзаһан, 100-гаад сеялкэ, 110 культиватор бэлэн

болгогдобо. Лениней нэрэмжэтэ, "Искра" колхозууд, хамтын "Родина" предприятия, таряашанай ажахынуудай Барай нэгэдэл энэ талаар яһала урагшатай. Дээрэ нэрлэгдэһэн эдэ ажахынууд хэды хүндэ сагай ушарбашые, техникэ, машинаа заһабарилха хүдэлмэрээ эмхи гуримтайгаар ябуулжа байна. Техникэ бэлдэхэ хүдэлмэри аймаг дотор нэгэ жэгдээр эрхилэгдэнэгүй. Түгнын хамтаралда, "Коммунизм" колхоздо энэ хүдэлмэри ехэл хангалтагүй байһаар.

Запас хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаха мүнгэ зөөригүйдэ гэхэн шалтагаануудые урдаа барихан, шухала хүдэлмэрээ мүнөө болотор эрхилжэ эхилээдүй байһан ажахынууд мүн лэ эндэ бии.

Манай корп.

ӨӨХЭДЫНГӨӨ ХҮСЭНДЭ...

Хүдөө ажахын "Ярууна" гэһэн кооперативай ахмад инженер Нима Цыренович Бадамаевһаа машина болон тракторнуудай заһабарилга ямарар эмхидхэгдэжэ байһаарнь һонирхобоб. Тэрэ нимэ харюу үгэбэ:

- Борнойнуудаа заһабарилжа дүүргээд байнабди. Иигээд

ажахынгаа бусад техникын ба тракторнуудай заһабарилга эхилхэмнай. һаяар МТМ соогоо "МТЗ" болон "ДТ" тракторнуудаа заһабарилганда табихамнай. Запасной частнууд дуталдана. Хажуу тээһээ туһаламжа хүлээжэ байнгүй, өөһэдынгөө хүсөөр бүтээхые ородонобди.

һайнаар элдүүлэгдэһэн 900 гектар сзбэр паартайбди, үрэнһөө гүйсэд хангаданхайбди. Ушар иимэһээ хабарай тарилгын хүдэлмэрийе саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гэхэн зорилго урдаа таринхай, ажаллажа байнабди.

Р. БАДАМАНОВ

Үншэй токарь Светлана Кузьминична Жданова гушааг жэлдэ локомотив-вагон заһабарилгын заводто токарёор хүүдэлнэ. Тэрэнэй хубүүн Сергей Дарбашкеев локомотивна цехтэ слесарээр арба гаран жэлдэ хүүдэлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь С.К. Жданова.

С.БАЛДУЕВАЙ фото.

Сагаалган-96

БАЯН НЮТАГАА СУУРХУУЛНА

дуунуудыг эдэлүүлжэ, үбгэд, хүгшэд, залуу үетэнөө уяруулаа, урмашуулаашье...

Зай, иигээд лэ, Баргажан голхоо Улаан-Үдэ хүржэ ерэнэн Баргажанай, Хурамхаанай аймагуудай уран найханай бүлгэмүүдэй гэшүүд тайзан дээрэ гаража, бэлиг шадабарья харуулжа, нютагаархидаа, айлшадаа баясуулһые мартахагүй хабди. Эндэ бусадһаа түрүүлэн найндэрэй зугаанада нээнэн Хурамхаанай, Баргажанай аймагуудай уран найханай бүлгэмүүдэй гэшүүдэй бэлэглэһэн дуу, хүгжэм хүн бүхэнэй шэхэндэ мүнөөдөр хүрэтэр эдэлхэн болтогой.

Эдэнэрэй дундаһаа

Бурхан заяата Бархан уулымнай үндэрһөө бүлэг дууша эхэнэрнүүдэй хонгёо найхан

хоолойгоо мэдүүлэн дуулаһан дуун, тус бүлэгэй гэшүүд Надежда Гармаева, Дэнсэма Сандакова, мүн Аллаһаа ерэнэн 11-дэхи классай хурагша Алдар Санжиев болон бусадай гоё найхан хоолойгоороо холо ойгуур суурхуулжа ябадагыг шагнажа хуухадаа, хэды гоё байба гэшшэб!

Иимэл хадаа Баргажан нютагнай бүхы Буряад республика соогоо мэдээжэ болохоһоо гадна, СССР гүрэн соогоо өөрынгоо найн найхан хуури табилсаһан гэжэ мэдэнэбди.

Найндэрэй харалгын хоёрдохи хубин эхилхэдэ, Баргажан голдо баригдаһан дасанай шэрээтэ лама Еши-Нима Намжилов санзай бадаруулан, үрээлэй үгэ хэлэжэ, "үргэнөөшэ Хулгана жэлдэ атар тарган малтай, амбаар дүүрэн таряатай, гэр бүлэдөө үнэр баян хуухамнай болтогой" гэжэ үрээжэ.

Буряад Республикын Президентын, Правительствын аппаратай зүгһөө Р. Б. Гармаев, Арадай Хуралай депутат Д. Д.

Сундарон, Хурамхаанай аймагай өөһэдыгөө хүтэлбэрилгын захиргаанай гулваа Г. Ч. Цыбиков, Баргажанай аймагай гулваагай орлогшо Б. Д. Доржиев гэгшэдэй бүхы республикын хүн зоние Сагаалганаар амаршалһанай хүүлээр, одоол гоё найхан концерт наадан дэлгэрээ.

Баян-Голой соёлой ордоной фольклорно ансамблин асархан буряад арадай урданай сагуудта үхибүү ариулга хэхэдэ юу хэдэг тухай хонирхолтой зүжэг харуулжа, тайзан дээрэ сугларагшадай анхарал татаа.

Эндэ Буряад Республикын арадай артист Максим Раднаевай эхэ Хүбүүлэй Гомбоевна энэ зүжэгтэ гол геройн үүргэ дүүргэжэ, урданай Баргажан буряадуудай үхибүү түрэхэдөө хэды эхээр баясадаг байһаниие, яагаад энэ үдэрын тэмдэглэдэг байһан тухай ендэр дээрэ сугларагша баян эдэе хоол харуулжа байгаад, бэе бэе тайзан дээрэнэ хүндэлжэ, хүн бүхэниие, хэдэн часай туршада хонирхуулаа. Энэмнай хадаа

нютаг бүхэнэй ёһо заншал, гуримаар эдэ бүгэдэй тэмдэглэхэ, найрлаха тухай хонирхолтой зүйлүүдэй харуулжа, бидэнэрнэ омогорхуулһые мартаха бэшэл даа.

Арбай тарья, тарган үхэр малаараа Баргажан голдо суурхалан Баян-Голой ансамблин табиһан зүжэгтэ удаа аршаан булагуудаараа холо ойгуур суурхалан Алла, Дэрзэн, Үмхэй нютагуудһаа айлшалһан хүбүүд, басагаднай ээлжэ ээлжээгээр тайзан дээрэ гаража, гоё найхан хоолойгоо эдэлүүлжэ, театрта сугларагшадаа урмашуулжа, хотодо хууһан бидэнэртэ тоонто нютагуудыемнай хануулаа, уяруулаа. Эдэ бүгэдые нэгэ үгөөр хэлэхэн хэсүүтэй.

Байгаалингаа, түрэлэйнгаа жама ёһоор өөһэдөө дуу хүгжэмөө эдэлүүлжэ ябадаг Баргажан Түхэм нютагайнгаа бардам сээжэтэ Бархан уулаа магтан түүрээдэг эдэнэрэй удаа, Буряад Республика соогоо, Россин аха дүү арадуудай дунна мэдээжэ болоһон Баргажан нютагай мэдээжэ артистууд болоһон хүбүүд, басагаднай эдэнэрэ нэлгэжэ, баһал дуулаа, дүгжэмөө эдэлүүлжэ даа.

Эдэнэрэй дундаһаа одоол баян бүдүүн, мүн хонгёо найхан хоолойтой хүбүүд, басагад Максим Раднаев, Баатар Будаяв, Михаил Елбонов, Софья Данзанэ болон бусад энэ найндэрэйнгаа амаршалга түгэсхэжэ, бүгэдыемнай баясуулаа.

Аяар дүрбэн часай туршада үргэлжэлһэн дуу, хүгжэмэй хүүлээр, нютагуудһаа ерэнэн түрэлхид элбэг эдэе хонг дэлгэжэ, театр соо сугларагша хүндэлөө, сайлуулаа. Энэһэнэ ондоо найн найхан юун байһа бэлэй? Эдэ бүгэдын түүһөө үнэр зүрхэнэй баярые хүргэе.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: найндэрэй үедэ.

С. БАЛДУЕВАЙ
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ
фотонуу

- Эртэ урда саһаа нааша Баргажан - Түхэм гэжэ алдаршаһан үлгы тоонто нютагтай бидэнэр гал улаан Хулгана жэлэй 4 шэнэдэ Сагаан харынгаа найрые тэмдэглэхэсэ суглараабди, - гэжэ Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театрай, Россин Федерациин арадай артист Михаил Елбонов найндэрэй үдэшэ нээхэдэ хэлэжэ, нютагаархидаа амаршалба.

Арбан хоёр жэлэй аха заха ама сагаан хулганын хойноһоо бусад амитадай баг үмдэһэн театрай артистнууд тайзан дээрэ бии боложо, амгалан тайбан Сагаан харын мүнделһэн үдэрөөр сугларагшадаа амаршалжа, шог ёгто зугаа дэлгэжэ, урма баяраар халыана. Энэһэнэй удаа артист Д. Д. Бочиктоев, бусад мэдээжэ артистнууднай тоонто нютагуудтамнай зориулагдаһан

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХҮДЭЛМЭРИЙН ДОЛООН ХОНОГ

Правительствын заседани февралын 27-до боложо, 1995 оной социаль-экономическа хүгжэлтын дүнгүүдые, 1996 оной багсаамжалгануудые, Буряад Республикын Правительствын 1996 оной ажал ябуулгын түсүүдые зүбшэн хэдсэхэ. Республикын 1996 оной бюджет тухай Буряад Республикын Хуули бэлүүлгын, агропромышленна комплексын хүдэлмэрийн экономика эрхэ байдалые, Буряадай гүрэнэй университедые байгуулгын ба хүтөөлгын программые, республикын бюджетэ оруулагдаха минерально-түүхэй эдэй үндэһе нууриие арьбадхалгада һомологонуудые бүригүүлэхэ ба хэрэглэхэ гурим тухай Дүримэй проектые мүн лэ хаража үзэхэ юм.

Февралын 28-да аймагай газетэйүүдэй редакторнуудай болон типографинуудай директорнуудай республиканска зүблөөн, мүн техникэскэ мэргэжэлэй училишинуудай директорнуудай зүблөөн Ивалга нууринда болохо.

Буряад Республикын Президент А.В. Потапов хубинь асуудалнуудаар эрхэтэдтэй уулзаха байна. Правительствын толгойлогшо эд хэрэглэгшэдэй вексельнүүдые гаргаха талаар зүблөө үнгэргэхэ, урьһаламжын комиссийн заседанида хабаадаха юм. Республикын хүдөө нотагуудта байрын гэрнүүдые бариха талаар зүблөөн, гэмтэ ябадал гаргалгатай тэмсэхэ залан хүтэлбэрилгын зүблэлэй заседани, республика дотор эдэе хоолодо орохо таряа ургуулаха программые хаража үзэлгэ тэрэнэй хүтэлбэри доро үнгэргэгдэхэ байна.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В.К. Агалов архи дарһа үйлэдбэрилжэ худалдалгые гүрэнэй зүблөө гуримшуулаха асуудалаар зүблөө февралын 26-да үнгэргэхэ юм. Хабарай тарилгын хүдэлмэридэ эмхидхэхэ республиканска штабай заседани мартын 1-дэ болохо. Минеральна үтгэжүүлгэнүүдээр хангалгын, хүнэй фермын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөнүүдтэ бэлдэхэ талаар Хүдөө ажахын ба эдэе хоолой министрство Химижүүлгын хороонтой болон заводуудтай хамта хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлэхэ. Министрствын хүдэлмэрилэгшэд үгтэртэ малай ажахынуудые, фермэнүүдые шалгахая аймагуудаар ябаха юм. Хүдөө ажахын продукци федеральна болон нотагай хасануудта эльгэхэ хэлсэнүүдые баталха хүдэлмэри энэ долоон хоногто үнгэргэгдэхэ. Ой модоной ажахын министрство 1995 оной дүнгүүдээр, 1996 ондо туймэрһөө ой модо хамгаалха хэмжээнүүдээр коллегийн заседани үнгэргэхэ байна.

Москва хотодо болохо Буряад Республикын Үдэрнүүдтэ бэлдэхэлэй хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А.Н. Жильцов бюджетһээ гадуурхи жасануудай залан хүтэлбэрилгын зүблэлэй суглаае февралын 27-до үнгэргэхэ. Республикын займ гаргалгада бэлдэхэ зүблөө февралын 28-да, республикын Правительствын этигэмжэтэ банкнууд тухай дүрим бэлдэхэ зүблөөн мартын 1-дэ үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Энэ долоон хоногто Экономикын министрство республикын 1996 ондо бюджетэй мүнгэ зөөриһөө предприятинуудые дэмжэхэ дүрим зөхөбохо, Москва хотодо эмхидхэгдэхэ буряад Республикын Үдэрнүүдтэ харуулгын тула инвестиционно проектнүүдые шэлэн абалга үнгэргэгдэхэ байна. Буряад Республикада гүрэнэй налогой инспекци Россин Федерацийн социальна страхованиин жасые тубаарилгые салин хүлһэнэй саг соогоо түлэгдэдэг байлгые шалгахыа "Бурятэнерго" гэжэ акционернэ бүлгэмдэ түлишэ худалдажа абахаар үгтэһэн мүнгэнэй тусхай зориалготойгоор хэрэглэгдэдэг байһые федеральна казначействын управлени шалгахыа.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А.Ч. Нимаевагай харгалзалан толгойдог Эрдэм һуралсалай министрство "Эрдэм ухаан ба техникэскэ политика" гэжэ Буряад Республикын Хуулийн проект бэлдэхэ зүблөөн мартын 1-дэ болохо. "Буряад Республикын Гүрэнэй залуушуулай политика тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудые, нэмэлтэнүүдые оруулаха комиссийн заседани февралын 26-һаа мартын 2 болотор үнгэргэгдэхэ, Хүн зонийе социальна талаарнь хамгаалгын министрство пенсинүүдые түлэхэ асуудалнуудаар Прибайкалийн райондо почтыво отделенинүүдые шалгахыа хүдэлмэри февралын 27-до эмхидхэхэ байна. Буряад Республикын Элүүрые хамгаалгын министрствын коллегийн заседани февралын 29-дэ боложо.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А.П. Табалаевай хүтэлбэри доро хэрэглэгшэдтэ шулуунүүрһе эльгэхэ талаар ВСЖД-гэй Улаан-Үдын үдделениин селекторнэ зүблөөн энэ долоон хоногто үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Буряад Республикын Президентын ба Правительствын хэблэлэй албан.

УЛААН-ҮДЫН пивын заводой үйлэдбэрилэн гаргадаг продукци хэдынэйшые сагта хүн зоной дура татадаг, худалдаанда үргэнөөр гаргагдадаг байһан гээшэ. Дэлгүүрэй харилсаанай үедэ тус предприяти али бүхы талаараа хубилган шэнэлэгдэжэ, "Буряадай пивэ" гэхэн акционернэ бүлгэм болгогдоо һэн.

- Приприятиингаа гансал нэрыень хубилгаад, ондоо юумэ бэлүүлээгүй гээшэ хаамнай, хүн зон манай гаргаһан продукцие тоохогүй байгаа. Ушар иймэхэ үйлэдбэрилдэг продукциингаа шанарые дээшлүүлхын тула ехэ оролдолго гаргаһан байнабди. Манай предприятида

ШЭНЭ ПРОДУКЦИНЬ ЗОНДО ХАЙШААГДАНА

"Жигулёвско", "Юбилейнэ", "Адмиралтейскэ", "Янтарна", "Российска" гэхэ мэтэ пивэ гаргагдана. Тийхэдэ ямар амһартанууд, шэлнүүд соо гаргаха байһан ушарта гол анхаралаа хандуулнабди. Эдэ бүгэдын ашаар үйлэдбэрилһэн продукцимнай яһала гүйсэтэй хайнаар наймаалагдана, олзо оршоннайшые дээшлээ, - гэжэ акционернэ бүлгэмэй президент Сергей Петрович Яковлев хөөрэнэ.

Эндэ шэнэ продукци гаргагдадаг болоно. "Потомок Чингисхана" ("Чингис хаанай үрһадаһан") гэжэ нэрэтэй шэнэ

пивэ гаргажа эхилбэ. Модоной шэлбүүһе бусалгажа, тусхай аргаар шүүгээд, худхан холиходонь, эм домтой болодог юм гэлсэнэ. Тэрэньше тэрэ гэлэй. Бодото дээрэ 13 градус хатуу энэ пивэ хүнүүдэй дура татана гэжэ хэлэлтэй.

- Продукциингаа шанарые хайжаруулаха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулнабди. Энээнэй тула тусхай лабораторитойбди. Дүршэл ехэтэй Надежда Михайловна Нагаевагай хүтэлбэри доро хэдэн мэргэжэлтэд эндэ хүдэлдэг. Саг болзор соонь эһэхэ, шанаха

гээшэ тон шухала удха шанартай. Энээнһээ продукцимнай шанар ехэтэ дулаададаг юм, - гэжэ акционернэ бүлгэмэй ахамад технолог Валентина Ивановна Оболонская мэдүүлэнэ.

Шэнэ продукция худалдаанда гаргахын тула тэрэниие мэргэжэлтэдтэй танилсуулгын ёһолол хаяхан эндэ үнгэргэгдөө. Худалдаа наймаанай болон ниитын эдэе хоолой эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд "Чингис хаанай үрһадаһан" гэхэн пивэдэ үндэр сэгнэлтэ үгэбэ.

ЗУРАГУУДАЭЭРЭ: "Буряадай пивэ" гэжэ акционернэ бүлгэмэй президент С. П. Яковлев шэнэ продукцитаяа танилсуулна; предприятиин ахамад технолог В. И. Оболонская; мэргэжэлтэд шэнэ пивын амта үзэжэ байна. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Имагтал зогсолтын сагта бюрократи гээшэмнай һалбардаг байгаа, харин мүнөө, дэлгүүрэй харилсаануудай үедэ, нимэ үзэгдэл үсоорөө, үгы болоо гээ һаа, үнэхөөрөөл эндүүригэт. Арайхан гэжэ ажамидаржа байһан предприятинуудай ажалшадта ямар нэгэн туһаламжа үзүүлэхэ гэхэдэнь, хэды һаад бэрхшээлнүүдэй ушардаг тухай нэгэ жэшээ дээрһээ хаража үзэе.

Нэмэл түхэлэй акционернэ "Улаан-Үдын гадар трикотаж тубсаһанай фабрика" бүлгэмэй генеральна директор В. С. Михайловтай һая уулзаһаннай, ингэжэ хөөрбэе:

- Хилээмэ барижа, хүдэлмэришэдтөө хямдашаг сэнгээр, заримдаа салин хүлһэнэй тоосоогоор худалдаха гэжэ үнгэрһэн жэлдэ шийдээ һэмди. Харин үлөөшыень киоскоор дамжуулан худалдаха

гэлсээбди.

Киоск табихада ба хилээмэ барихада хэгдэхэ гаргашануудаа тоолоһуу:

- киоск худалдажа абалга - 10 миллион түхэриг;
- газарай участок абалгын документациин түлөө - 150 мянган түхэриг;
- городые болбосон түхэлтэй болгохо комбинадта энэхэн участогые арилган сэбэрлэхэнэйнь түлөө - 600 мянган түхэриг;
- городой захиргаанһаа киоск табилгада үгтэһэн лицензийн түлөө - 650 мянган түхэриг;
- архитектураһаа үгтэһэн зүбшөөлэй түлөө - 440 мянган

Үдэрэй үзэгдэлнүүд

ТОЛГОЙ ТООЛОЖО ТҮЛЭН ГЭНЭЭНЬ...

түхэриг;

- "Бурятэнерго" предприятиин элшэ хүсэнэй линидэ оролсоһоной түлөө - 100 мянган түхэриг;
- кабель утаһанай эзэн - трамвайна паркда - 700 мянган түхэриг;
- санэпидстанциһаа зүбшөөлэй үгтэһэнэй түлөө - 320 мянган түхэриг;
- гүрэнэй түймэрэй аюулгүйе сахидаг эмхидэ - 220 мянган түхэриг;
- хилээмэнэй шанар шалгадаг госстандартын эмхидэ: нэгэдэхи сортын нэгэ бүүлэхэ хилээмэ цалгаһанайнь түлөө 210 мянган, 2 сортын нэгэ бүүлхын түлөө -

210 мянган, украинска түхэлэй бүүлэхэ шалгаһанайнь түлөө мүн лэ 210 мянган түхэриг;

хилээмэ бариха лицензизүбшөөл абаһанай түлөө - 3 миллион түхэриг; Ушөө жэжэ бужа түлэлгэнүүдые дурдаагүйб. Хамта дээрэе гаргашамнай 18 миллион түхэригтэ болоно.

...Юу хэлэхэб, хүдэлмэришэдтөө салин хүлһыень түлэжэ бирахая болёод байһан, сагта предприятида түхэриг бүхэн сэнтэйл даа. Харин тийхэдэ гүрэнэй олон тоото хинаалтын бага-ехэ эмхинүүдтэ эды зэргын мүнгэ түлэхэ, тэдэниие тэдхэхэ,

тэжээхэ баатай болоно ха юм. Ай-бала, бюрократимнай амиды зандаа байхаһаа гадна тархитолгойнуудын бүри олошоржо байгаа юм гү гээд һэжэглэмээр.

Василий Степановичай мэдүүлһэнэй ёһоор, хэрбээе киоскоор дамжуулан хилээмээ худалдаа һаа, нэгэ бүүлэхэ 200 түхэриг олзо абтаха. Дурсагдааша гаргашануудаа гэхэрюулхэ гэбэл, 215 миллион түхэригтэй хилээмэ худалдаха зэргэтэй.

Энэ хүсэлын бээлсэтэй гү? Угыл даа.

Ушарын гэбэл, арай гэжэ тодхогдоһон киоск үглөөдэрын... галдагдашоо бшуу. Тийхэдэнь юун гэхэб? Хуймаата сагаймнай шэнжэ ха юм даа гээд, гараа дэлгэхэлээ ондоо юун байхаб?

Г. ДАШЕЕВА.

Шатарай булан

ИГОРЬ БРЫЛЁВОЙ АМЖАЛТА

Үнгэрхэн жэлэй мүрысөөнүүдэй дүнгөөр хэниинь шалгаржа, Буряад Республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ гэшэб? Энэ асуудалда 1995 оной республикын кубогта хүртэхын түлөө наадан тодо харюу үгэбэ. "Бурятия" газетын редакциин эмхидхэнэн энэ мүрысөөн "Бригантина" клуб соо болобо.

Һонирхолтой нааданда республикын мэдээж 11 шатаршан хабаадаба. Тэдэнэрэй дунда уласхоорондын мастер Тимур Иванов, мастерта 7 кандидат, нэгэдэхи разрядтай гурбан залуу шатаршад Николай Булдаев, Юрий Бочкарев, Антон Шомоев гэгшэдые нэрлэлтэй.

Зүүн Сибириин гүрэнэй технологическа университетэй түлөөлэгшэ, мастерта кандидат Чингис Бальжиев мүрысөөнэй түрүүшын үдэрһөө бэрхээр наадаба. Тэрэ зургаан очкотой болоод ябатараа, долоодохи уулзалгада бүдэршоо. Эндэ мүнөө 15-тай боложо ябаһан Антон Шомоев бэрхээр наадажа, Бальжиевые илаба бшуу. Эиээнэйнь удаа мастерта кандидат Игорь Брылёв уласхоорондын мастер Тимур Иванов хоёр эрхмилжэ ябаһан Бальжиевые хүсэжэ эхилбэ.

Игорь Брылёв һүүлшын уулзалгада Николай Булдаевые шүүжэ, 10-һаа 8 очко абажа, бусадта хүсэгдэхэеэ болибо. Спортын мастерта кандидатууд Баяр Митыпов, Валентин Захаров, Согто Намжилов, Владимир Агафонов гэгшэд урда жэлиүүдтэ нимэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм гээд уншагшадтаа һануулая.

Хоёрдохи һуурида гаражын түлөө Чингис Бальжиев Тимур Иванов хоёрой дунда баһал шанга тэмсэл болоо. Мүрысөөнэй дүүрэхэдэ, эдэ хоёр тус тустай 7-7 очкотой байба. Харин хэн хэнэй һайнаар наадаһые согсолходо, Чингис түрүүлжэ, хоёрдохи, нүгөөдөн гурбадахи һуури эзэлэе. Түрүүшын гурбан һуури эзэлһэн эдэнэртэ 500-300-200 мянган түхэригэй шангууд барюулагдаа.

Шатар нааданда дуратайшуулай дунда һонирхол татадаг энэ мүрысөө үнгэргэхэ хэрэгтэ "Кампус" гэхэн эблэлэй хүтэлбэрилэгшэд В.Г. Ирильдеев, Б.Б. Гармаев гэгшэд мүнхэнэй талаар тухаламжа үзүүлэе гээд онсолхо хэрэгтэй. Мүн эдэнэр тусхай шангуудые тогтоожо, республикын шатаршадтай урма зориг бадаруулаа. Жэшээн, "Шатарай ехэ нааданда бусажа ерэнхэй түлөө" гэхэн тусхай шан мастерта кандидат Баяр Доржиевта барюулагдаа. Тэрэ Баатар Самбуевтай 4 - 5-дахи һуурида гараһан байгаа.

Гадна эрхим бэрхэ шатаршадые бүдэрүүлдэг мастерта кандидат Баатар Самбуев Антон Шомоев хоёр (27-дохи ба 14-дэхи һургуулинуудай һурагшад) эрхимлэгшэдтэй наадахадаа, абажа боломоор 3-һаа 2 очко абажа шадаа ха юм. Тиихэдэ эдэ хоёрнай түрэлхидэйнгөө мүнхөөр Россиин түрүү һуури эзэлхын түлөө Калуга хотодо үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадахааа тренер Тимур Ивановтой хамта ошохоһь.

ТИМУР ЛАМБАЕВ.

Барилдаан

ШАНДААН ШАНГАТАН ШАЛГАРБА

Республикын Сурхарбануудай оло дахин чемпионууд Будажаб Арабжаев Будажаб Цыденов хоёрой дурасхаалда зориулагдаһан буряад барилдаагаар хоёрдохи мүрысөөн Түхэнэй аймагай Харбяангууд нютагта Сагаалганай һайндэрэй үедэ болобо.

Тус мүрысөөндэ Түхэнэй аймагай ба Улаан-Үдэ хотын зуугаад барилдаашад сутларжа, хоёр наһанай бүлэгөөр хабаяа туршаа. Эдиршүүлэй дундаһаа Толтын Доржо Комиссаров ба Эрдэни Истаев гэгшэд шалгарба. Харин Эрдэни Истаев мүрысөөнэй абсолютна чемпион боложо, "Саяанай" совхозой хонин шанга хүртөө бэлэй.

Ехэ зоной дунда үнгэрхэн барилдаан сугларагшадтай һонирхол ехээр татаба. 70 килограмм хүртээр шэгнүүртэ Улаан-Үдэһөө ерэнхэн спортын мастер Баяр Баганов, 70 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэ

Түхэнэй ДЮСШ-гай директор, спортын мастерта кандидат Александр Новосельцев гэгшэд түрүү һуурида гараа. Удаань Александр Новосельцев абсолютна мүрысөөндэ онсо шалгаржа, "Мир" ажахын хонин шанга хүртөө һэн. Гадна хоёр абсолютна чемпионуудта сууга 2 барилдаашанай гэр бүлэһөө бэлэгүүд барюулагдаба.

Шэхэ хатуушуулай дундаһаа Россиин, СССР-эй, дэлхэйн чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер Егор Аюшеевэй шанга хүртэхын түлөө дүрбэдэхи мүрысөөн Сэлэнгийн аймагай Зургаан-Дэбэ һууринда үнгэрөө. Республикын 8 аймагһаа болон Улаан-Үдэ хотоһоо 130 эдир бүхэшүүл сугларба. Командаараа ноёхонойгид илаба. Жаргал Базаров, Мүнхэ Жимбеев ба Андрей Бадмацыренов гэгшэд гурбан шэгнүүртэ түрүү һуури эзэлбэ. "Эрхим арга дүрэтэй"

гэхэн тусхай шанга Захааминай Амгалан Базаров, "Иалтада эрмэлзэһэнэй түлөө" гэхэн шанга нютагай Жаргал Юмов гэгшэд хүртэбэ. "Харагшадтай һайшаалай шанга" шэхэ хатуу үхибүүдэй интернат һургуулиин һурагша Алексей Обыденнов хүртөө һэн. Таширай Леонид Данжеев, Бимба Дашижапов, Захааминай Саша Жигжитов, Хяагтын аймагай Алтайн һургуулиин Алексей Санжиев гэгшэд бусад шэгнүүрнүүдтэ эрхимлэе. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой үхэршэн, 120 килограмм шэгнүүртэй Герман Фетисов буряад барилдаанда абсолютна чемпион боложо, эрье хонёор шагнагдаа. Мүрысөө түгэсхэлгын баяр ёһолоддо Егор Аюшеев - һая бодхоогдоһон дуганда өөрын бэлэг барюулба. Тэрэ бэлэгын дуганай шэрээтэ Жалваа-амбайда барюулагдаа һэн.

В.СЫДЕЕВ.

ТОБШОХОНООР...

ҺУР ХАРБАЛГА. Эршүүлэй болон эхэнэрнүүдэй дунда һур харбалгаар Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан Бельгидэ болобо. Энэ түбшин хорёод ороной зуу-гаран мэрэгшүүл хабаадажа, хэрхо мэрэгэнэе туршаһан байгаа. Россиин Федерациин суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, манай нютагай хүбүүн - Буряадай гүрэнэй университетэй оюутан, уласхоорондын классай ёртын мастер Бальженима Цыремтилов хабаадахадаа, хубийн тоосоогоор дундуур үрэ дүн харуулжа, 25-дахи һуури эзэлбэ. Тэрэнтэй хамта ошоһодоһон Юрий Леонтьев (Чебоксара) 18-дахи, залуушуулай дундаһаа дэлхэйн чемпион Баяр Бадёнов (Ага) 21-дэхи һууринуудта гараһан байна. Тиигээжэ эршүүлэймнай суглуулагдамал команда дүрбэдэхи һуури эзэлэе.

Уласхоорондын классай спортын мастериуд Махдханум Мурзаева (Махачкала), Надежда Бадмацыренова (Шэтэ), Елена Постникова (Ярославска областин Рыбинск хото) гэгшэдхэ бүридэһэн Россиин эхэнэрнүүдэй суглуулагдамал команда гурбадахи һуури эзэлжэ, хүрэл медальнуудаар шагнагдаа. Энэнь Россиин басагадай яһала ехэ амжалта гэшиэ.

ХОККЕЙ. Сагаалганай һайндэртэ зорюулагдажа, шайбатой хоккейгээр Улаан-Үдэнь түрүү һуури эзэлхын түлөө хоёр үдэрэй мүрысөөн үнгэргэгдэһэн байгаа. Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станциин локомотивна деногой "Локомотив" команда бүхы уулзалгануудтаа илажа, Сагаалганай һайндэрэй шанга хүртэбэ. "Арсенал" командын хоккеистнууд хоёрдохи, хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой "Металлист" гурбадахи шатын һууринуудые эзэлэе.

ВОЛЕЙБОЛ. Эршүүлэй дунда спортын энэ зүйлоор Улаан-Үдэ хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн түмэр замай транспортын колледжын болон Буряадай гүрэнэй университетэй спортын залууд соо үнгэргэгдэбэ. Түгэсхэлэй нааданда нэлэгий полициин федеральна албанай управлениин болон ноёсэлгын банкын Железнодорожно таһагай команданууд уулзажа, шанга тэмсэл болобо. Гэбэһие жэгдэ һайн хамгаалалттай байһан Железнодорожно таһагайхид 3:1 тоотойгоор илажа, Улаан-Үдэ хотын чемпионуд болоо.

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭ. Залуушуулай дунда Россиин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Санкт-Петербург хотодо дүүрэбэ. Буряадай гүрэнэй университетэй оюутан Андрей Гнезиев дабалтануудтай 2000 метрэй зайда урилдахадаа, 5 минута 47, 2 секунда саг харуулжа, мүнхэн медальяр шагнагдаа. Түмэр замай транспортын колледжын һурагша Дмитрий Кархамин 1500 метрэй зайда наймадахи һуурида гараба.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: боксоор мүрысөөнэй үедэ.

С.БАЛДУЕВАЙ фото.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

<p>Редактор Ц.Б.ЦЫРЕНДОРЖИЕВ</p> <p>РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б-М. Ж. (харюусалгата секретарь), НИМЛАЕВ Н. Н. (редакторай орлопо), С.ДРИНЧИНОВ (редакторай орлопо), ОЧИРОВС.Д., ПИНТАЕВВ.И. (хэбэлтэй директор), САМБЯЛОВАТ.В.</p>	<p>Манай адрес:</p> <p>670000, Улаан-Үдэ, Каландаришвилиин үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.</p>	<p>Газетэ хэблэлэй 2 хуудалан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэлэг 4154. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.</p>	<p>"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдэе. Директорэйнь телефон: 2-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 77010</p>
<p>Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлопоһонорой - 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретаринад - 2-60-91, таһагууд: нингийн-политическэ - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономическэ - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрдэмэй болон һургуулинуудай - 2-60-21, (даагшань), 2-57-63, олонинтын хүдэлмэрини ба мэдээсэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентнүүд: Агинскда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61.</p> <p>"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-35-95.</p>			